

KIESRAAD

BINNENHOF 19 - 'S-GRAVENHAGE - TEL. (070) 62 48 81

Aan
de Minister van Binnenlandse Zaken

Uw brief van	/	Ons kenmerk	/	's-Gravenhage, 6 juli 1970
		2421		
Onderwerp vragen Kamerlid				
Kolfshoten over wijziging				
Kieswet				

In antwoord op Uwer Excellenties schrijven van 16 april 1970, nr.B 70/1063, heeft de Kiesraad de eer met betrekking tot de daarin weergegeven suggestie van het lid der Tweede Kamer, de heer Kolfshoten, U het navolgende te adviseren.

De Heer Kolfshoten wil de bepaling van artikel L 13, tweede lid, der Kieswet, dat op het in dat lid aangegeven tijdstip onder meer de pakken met de in artikel L 12 der Kieswet bedoelde afschriften van of uittreksels uit het kiezersregister moeten worden vernietigd, wijzigen in dier voege, dat een zodanige vernietiging niet plaats vindt, doch dat daarentegen deze afschriften en uittreksels tegen betaling ter beschikking van belanghebbenden worden gesteld. Kennelijk is het zijn bedoeling, dat aldus de politieke partijen zullen kunnen nagaan, wie niet hebben gestemd, om dan op die niet-gestemde hebbenden, ten opzichte van wie zij menen daarbij belang te hebben, haar actie te kunnen richten.

Het wil de Kiesraad voorkomen, dat de door de heer Kolfshoten bedoelde wijziging van de Kieswet zich niet verdraagt met de grondregel, dat de stemming geheim moet zijn. Het eertijds opmaken van de in het inmiddels vervallen artikel L 14, eerste lid, onder a, der Kieswet genoemde lijst, bevattende de namen van de kiezers, die niet opgekomen waren, diende dan ook enkel voor de bewijsvoering bij de strafprocedure inzake het niet-naleven van de opkomstplicht; deze lijst kwam alleen in handen van de burgemeester.

Het is zeer wel mogelijk, dat iemand, die niet aan de stemming heeft deelgenomen, zulks bewust heeft gedaan krachtens zijn politieke overtuiging. Zijn negatieve politieke beslissing kan op

op één lijn gesteld worden met het uitbrengen van een stem op een bepaalde partij en heeft dan gelijke aanspraak op geheimhouding.

De Kiesraad acht het ook niet gewenst, dat overheidsinstanties of politieke partijen kennis nemen van namen en adressen van degenen, die niet hebben gestemd. Het beschikken over deze gegevens zou er toe kunnen leiden, dat de niet-gestemdhebbenden worden bloot gesteld aan een beïnvloeding, die zij niet wensen, en hetgeen zij derhalve als een ernstige inbreuk op hun privacy zullen ervaren. Hiermede wordt als het ware een maatschappelijke sanctie op het niet-gestemd-hebben in het leven geroepen, die vooral in kleine min of meer geïsoleerde gemeenschappen een effect kan hebben, dat zich kwalijk verdraagt met de afschaffing van de strafsanctie op het niet-naleven van de opkomstplicht.

Bovengenoemde overwegingen brengen de Kiesraad er toe Uwe Excellentie te adviseren de door de heer Kolfschoten gesuggereerde wijziging van de Kieswet niet te aanvaarden.

De Kiesraad acht het intussen wél de overweging waard, of het geen aanbeveling verdient de uit de afschriften van en uittreksels uit het kiesregister blijkende algemene gegevens nader te ontleden. Een naamloze statistische verwerking van gegevens van de niet-gestemd-hebbenden met betrekking tot hun geslacht, leeftijd en burgerlijke staat zou omtrent het teruglopen, na de afschaffing van de opkomstplicht, van de deelneming aan de stemming wellicht waardevolle indices kunnen opleveren. Dit zou dan een nieuw onderdeel kunnen vormen van de publicaties, waarin het Centraal Bureau voor de Statistiek de data van de verkiezingen pleegt te analyseren. De Kiesraad zou er daarom geen bezwaar tegen hebben de bepaling, dat de verzegelde afschriften van en uittreksels uit het kiezersregister na de beslissing over de toelating van de leden moeten worden vernietigd in dier voege te wijzigen, dat deze afschriften en uittreksels onder de nodige waarborgen voor het hiervoren aangegeven doel ter beschikking aan het Centraal Bureau voor de Statistiek zouden worden gesteld om dan eerst daarna tot vernietiging over te gaan.

De Kiesraad moge Uwe Excellentie in overweging geven zich omtrent het vorenstaande met het Centraal Bureau voor de Statistiek te verstaan, en eventueel de hiervoren aangegeven wijziging van de Kieswet in overweging te nemen. Uiteraard zal de Kiesraad omtrent de vorm van die wijziging Uwe Excellentie gaarne van nader advies dienen.

Namens de Kiesraad,

, voorzitter

, secretaris.